

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. lélelelet (Arany Bika-bérbáz). Tel.: 41-13. (7 mellék-állomással), Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. (Arany Bika-bérbáz) lélelelet. Tel.: 41-13 (7 mellék-állomással), Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

A dolgozók válaszolnak

A termelés területén új sikereket vívunk ki és ezzel tetőzzük be az imperialistákra mért csapást. Fokozzuk éberségünket az ellenséggel szemben és fokozzuk szeretetünket a partunk iránt. Nagy szövetségesünkkel, a Szovjetunió segítségével és példáján, partunk vezetésével építjük hazánkban a szocializmust.

Ezeket a sorokat Rákosi Mátyáshoz intézett táviratunkban írták a Vörös Csepel dolgozói, akik a Rajk-perben kiadott vádirat elolvasása után röpgyűlésen tiltakoztak a kémbanda bűnös mesterkedése ellen és követelték a méltó megbüntetését az fasizták számára. Így válaszolt Rajkék aljas tetteire Csepel munkássága, de az állásfoglalásokat még hosszán idézhetnénk. Használóképpen nyilatkozott a gyárak, üzemek dolgozó népe szerte az országban: az egész munkásosztály, mely az első pillanatban es teljes mértékben megértette mire készültek az árulók. A dolgozó parasztság is felismerte, hogy Rajk és bandája közös ellenség és ellenük félreterhelte-nül állást foglalt. — Megfogadjuk — mondották a paraszti dolgozók, nyilatkozatukban, — hogy az összeesküvők aknamunkájára meg fokozottabb munkával felelünk és meginkább rajta leszünk hogy a szántás vetés ősi ütemtervét pontosan teljesítjük. De megszólalt a magyar dolgozó nép minden rétege: haladó értelmiségiek, a demokratikus nők és ifjúságunk. Valamennyien a legmelyebb felháborodással fogadták Rajk és cinkosainak próbálkozásait és ígéretet tettek,

hogy munkavaj telemek a hazaárulók terveire.

A dolgozó magyar nép, melynek minden rétege a maga ügyének tekintti a népi demokrácia építését, mélyen áterezte a trockista hazaárulók üzelmeinek jelentőségét. A dolgozók legmelyebb érzelmeikkel meggyűlölték és gyűlölik a gyilkos hazaárulókat s egyben meg határtalanabb rajongással szeretettel és hűséggel fordulnak a nagy Szovjetunió felé, mely felemelkedésünk, boldogulásunk legfőbb forrása, szabadságunk és függetlenségünk hatalmas biztosítéka. Népünk a vádirat tanulmányozása után hálás szeretettel övezte és övezi népi demokráciánk vezetőit a Magyar Dolgozók Pártját és annak vezetőjét, Rákosi Mátyást aki győzelmes harcok közepette biztos kézzel vezeti népünket a szocializmus felé, akinek a dolgozók olyan kimondhatatlanul sokat köszönhetnek, akinek orgyilkos golyót szántak Rajkék és aki végül is leleplezte Rajkét és bandáját.

A dolgozók nem beszélnek sokat. Az első napok után, miálalt kiöntötték azt, ami a szívükön fekszik, még nagyobb lendülettel, még nagyobb öntudattal és elszántsággal láttak munkához. A szavak helyét átvette a számszámok zaja és dolgozó népünk a munka termelékenységének emelésével az éberség fokozásával dolgozik tovább. Munkája népszavazásként mutatja eltökélt szándékát: a szocializmus építését, a béke védelmét, népi demokráciánk és a nagy Szovjetunió iránti olthatatlan szeretetet és hűséget.

Az egész világsajtó képviselteti magát a Rajk-tárgyaláson

Ma kezdődik a hazaáruló banda bünpere

A Rajk-per tárgyalása a legnagyobb nemzetközi nyilvánosság előtt zajlik le. A Pravda Boris Potevoj, az Egy igaz ember világhírű szerzőjét küldte el. A TASZS írodát két tudósító képviseli. Lengyelország öt tudósítóval vesz részt a tárgyaláson. Csehszlovákiát Koucky, a Rude Pravo külpolitikai rovatvezetője és M. Ezrovics, a pozsonyi Pravda főszerkesztője képviseli. Bolgar részről a BTI egyik szerkesztője és a bolgar kommunista párt központi lapjának szerkesztője lesznek jelen. Román részről a Roman TI munkatársa: Spitaranu és a Scanteia szerkesztője: Brumaru vesz részt a tárgyaláson. A francia Humani-

tét Lesoure, a Le Monde-ot Karsky, a Francia TI-t Houe képviselik. Olaszországból jelen lesz Pastora szenátor az Unita munkatársa és Palemo, a Corriere della Sera tudósítója. A londoni Daily Worker Derek Kartun h. főszerkesztő és Freyer parlamenti szerkesztő képviselik.

Allando budapesti tudósítója képviseli a Timest, a Daily Express és a Reuters. Ott lesz Joseph Kingsburg Smit az International News Service főszerkesztője, akinek Sztálin legutóbbi interjút adott. A felsoroltakon kívül belga, norvég, svájci és korszársági spanyol újságírók vesznek részt a tárgyaláson.

Szótia (BTI): Amikor az albán népbírósg igazságos ítélet hozott Kocsi Dzsodzse trockista áruló ellen, egyik szellemi tebutora Milovan Gyilasz, a „Wall Street marxistája” keserű könyveket hullatott szánalomramító ügyökének sorsa miatt, akit „nagy torradanár”-nak mondott. Errekes megjegyezni, hogy ugyanebbeg a sítató cikkében a trockista ideológus már előre megíratta Rajk László, egykori magyar belügyminiszter sorsát, aki szerinte szintén „nagy és hú fúradalmár”.

Tito árulása nem 1945-ben kezdődött

A Rajk és bandája ügyében kiadott vádirat megcölhatatlan bizonyítékokkal igazolja, hogy Tito kiákkjének árulása nem 1945-ben kezdődött azzal a beszéddel, amelyet Tito Ljubljanában tartott és nem azzal a nemtelen nyilatkozattal, amelyet Gyilasz a szovjet hadseregéről és vezetőjéről tett. Amikor Jugoszlávia hős népei lelkeltek a fasizta barbárok ellen, Micha Lompar, a szarajevói eleveneológiai-hallgató és Latinovic Lázár trockista kalando. Srájbcs menekült és ott az Office Strategic Service — az amerikai kém-szervezet európai központjában és a központ főnökénél, Dullegnél szerzett gyakorlati kiképzést. Latinovic Lázár Titóék marsellei konzulá neveztek ki. Ma meghatalmazott miniszter és egvík leg-hívebb embere Rankovics miniszterek.

Micha Lompar, az amerikaiak Svájcban működő európai kém-központjának másik volt gyakorlatnok a „követési tanácsos” lett a berni jugoszláv követségen, majd Tito és Rankovics e téren szerzett „nagy tapasztalást” méltán nyolva, később követségi tanácsosként Bukarestbe küldték. Az amerikai kém-szolgálat egy másik ügynökét Ciemil Obrad egyedest előbb Budapestre majd Szóliába védőül Londonba küldték ki.

Tito, az angol és amerikai kém-szolgálat munkatársa, nemzetközi ügynökökkel akarta megvalósítani a „jósomszédi és testvéri” kapcsolatok a népi demokráciákkal. Az ő segítségével épített be Albániába — az albán nép leigázására oly nemtelen árulókat, mint Kocsi Dzsodzse. Használó, sőt még nemtelenebb ügynököket küldött Tito Magyarországra, közvetlenül azután, hogy a hős szovjet hadsereg felszabadította az országot.

Rajkék leleplezése csapás az imperializmusra

Bukarest: A román rádió hirmagyarázója foglalkozva a Raik László és társai összeesküvésével, megállapította, hogy a bünperben elkészült vádirat leleplezte az aljas banda galád tervét. Az imperialisták lába alól így kicsúszott a talaj, elvesztették a gazdag olamézőket, a kimeríthetetlen szénbányákat, a hatalmas erdöket és mindazt, amit eddig oly könnyőrtelenül kizsákmányoltak. Határt nem ismerő tájékozó dühükkel a népi demokráciák ellen fordultak és az elvesztett kincsek vissza-szerzése érdekében minden eszközt igénybe vettek.

Raik László aljas bandájának

Nincs erő, amely elszakíthatná Magyarországot a Szovjetunió vezető nagy békefőbortól

Moszkva (TASZS): A Rajk-banda leleplezett aljs árulásával szemben egyre fokozódik a magyar nép felháborodása — jelenti a TASZS. Országszerte tartott gyűléseken a magyar dolgozók gyűlöletüket fejezik ki a népartuló gengszter bandával szemben. Ezen a gyűléseken egyhangulag követelik a szabadság, a függetlenség és a demokrácia ellen szer-zetkedést és a magyar nép vezetőinek meggyilkolására, valamint a magyar nép imperialista leigázására szövetkező aljs árulók szigorú megbüntetését.

Ezek az elvelemedeti kénem és árulók festileg, lelőleg Titó fasizti bandájának és az angol-amerikai imperialistáknak zsoldjába szögöltek. A gyűléseken résztvevő dolgozók egyhangulag megállapítják, hogy nincs olyan erő a világon, amely elszakíthatná Magyarországot és a népi demokrácia többi országát a békeszerető népek nagy főbortól, amelynek élén a szocializmus haza és minden dolgozó kíváló vezetője és tanítója, a bölcs Sztálin áll.

Ez a bünügy nemzetközi jelentőségű

Braillszlava: A Rajk és bandája ellen kiadott vádirat megvilágítja azokat a tényeket és összefüggéseket, amelyek megmutatják, milyen célokra követ és milyen módszereket alkalmaz az imperialista reakció a népi demokrátiás államok elleni hadjárataiban — írja a pozsonyi Pravda. A vádirat megmutatja azt a tény, hogy a nemzetközi imperializmus belülről igyekszik megbontani a népi demokrátiás országokat, kénem árulók és politikai kártevők segítségével igyekszik bomlasztani ez államok vezető erőit, a kommunista pártokat. Az imperialisták nagy jelen őseget tulajdonítottak Jugoszláviának azokkal a tervekkel kapcsolatban, amelyek a ökés rendnek a népi demokrátiás államokban történő felújítására vonatkoznak.

Azért fűznek nagy reményeket Jugoszláviához, mert ebben az országban a trockistáknak a burzsoá nacionalistáknak a szocializmus alávezésében fellépő imperialista ügynököknek sikerült kezükbe kaparintaniuk az államhatalmat. Így lehetővé vált, hogy — mint a kommunista pártok tájékozató írodájának 1948 júniusában hozott háározata hangoztatja — Jugoszláviát közönséges burzsoá köztársasággá, a nemzetközi im-

perializmus gyarmatává fokozzák le, sőt mi több, mint a Rajk elleni vádiratból kitűnik, e helyzet következtében szélesben elágazó összeesküvést szöveket a Szovjetunió vezetője alatt álló egész hadó tábor ellen.

Lényegileg arra törekedtek, hogy a Balkánt újra a nyugtalan ság és háború üzfűszekévé, az imperialisták hatalmi és kizsákmányoló politikájának hírdő állásává tegyék. A Titó-fele „fordalmárok” új életre akarták kelteni a magyar revizionizmust és a nagybirtkos reakció legsötétebb erőit, azokat, amelyekkel oly következtelen számolt le maga a magyar nép és amelyek a multban a szlovák nemze és a csehszlovák állam esküdt ellenségei voltak.

A Rajk és társai elleni bünper hozzájárul majd az árulás nemzetközi összefüggéseinek leleplezéséhez és megmutatja, milyen aláváló módszereket használtak a szocializmus árulói és az imperializmus ügynökei, akiket Magyarországon a Magyar Dolgozók Pártjának, a magyar munkásosztálynak és a magyar közársaság népi demokratikus szerveinek ébersége következtében sikerült leleplezni. Ez a bünper éppen ezért nemzetközi jelentőségű ügy.

Tito-ellenes ujságot és röplapokat terjesztenek Belgrádban

Belgrád: Belgrádban Tito-kiákk-ellenes ujságokat terjesztenek. A lap címe: „Tito-ellenes ujság”, mint a Reuters-iroda jelent Belgrádból — nagy betűkkel ez olvasható: „Jugoszláv munkások és minden tisztességes dolgozó, szabadit-

sátok meg magatokat a véres Tito-Rankovics-rendszerrel.” A Newyork Herald Tribune belgrádi tudósítója szintén említést tesz a Tito-ellenes röpiratokról, amelyet a jugoszláv kommunisták terjesztenek Belgrádban.

„Anglia az USA tulajdona lesz”

London. Egy napja, hogy befejeződtek a washingtoni tárgyalások és máris megindult az amerikaiak összpontosított támadása az angol font ellen. Eugene Black, a teljesen amerikai irányítás alatt álló Nemzetközi Újjáépítési Bank elnöke a megnyitó elnöki ülésen tartott beszédében kijelentette, hogy te kell értékelni azokat a pénzneveket, amelyeknek értéke nem felel meg a valódi értéknek.

Black-nek beszéde hideg zuhanyként érte azokat a londoni politikai és sajtóköröket, amelyek abban a stu ábrándban rincegőztak, hogy a font leerte-

keése most lekerül az amerikai napirendről.

Angol kapitalista körök mevséges elkeseredésére jellemző, hogy még a szűs jobboldari Daily Mail is a egésebb hangot használja. A lap vezércikke szerint ha az angol gyarmati-rodalmat megnyitják az amerikai tőke előtt, úgy a biraó em az Egyesült Államok tulajdona lesz és Anglia a Wall Street függvényévé változik.

A Daily Worker így ír: Az amerikaiak azért ragaszkodnak a font leértékeléséhez, hogy pártm áron szerezhessenek meg Anglia minden értékét.

leleplezése újabb súlyos csapást mért az imperializmusra, jelentősen gyengíti a háborús uszítók táborát és erősíti a népi demokráciák szilárd egységét.

London: A Daily Worker közli a Rajk ellen kiadott vádirat három hazabírói kivonatát. Cím alapján nagy cikket közöl Derek Kartunnak, külügyi szerkesztőjének tollából, aki egyébként a lap egyik tudósítójaként a tárgyalásra Budapestre utazott. A cikk kifejti, hogy a Rajk-per fel fogja fedni az imperialista kémkedés hálozatát, amelynek tevékenysége még a spanyol polgárháború előtt kezdődött és amely az angol és amerikai ügynökök százait kommunistákra és kelet-európai kommunistákra sorolja. A Rajk-per tárgyalása történelmi jelentőségű lesz és le fogja leplezni Tito aljas

A munkásmozgalom elég erős, hogy leleplezze az árulókat

Az Humanité szerdán is vezércikkben foglalkozik Rajk és bandája ügyével és ismét megbélyegzi a trockista Franc-Tireur, mely a dühöt szinte tajékozva szórja útszéll rágalmait a Szovjetunióra és a népi demokráciákra, merék, rendőrségi besúgók, imperialista ügynökök és gyilkos „elvbárátaik” Magyarországon leleplezték és ártalmatlanná tették.

A Franc Tireur trockistáinak ez a megítélése persze nem meglepő — írja az Humanité — hiszen a Franc Tireur a háborúelőtti gyászos emlékmű a munkásosztály megosztására örvendő L'oeuvre utódjának hirdeti magát. E lap főszerkesztője a müncheni Deat, mint ismeretes, Franciaczág árulója lett. A háborúelőtti trockista árulók Heller és a Gestapo szolgálatában álltak, a budapesti per vádlottjai viszont elismerték, hogy Titot és Tito imperialista gazdái szolgálták. Dorioték, Titoék, Rajkéék, Páffyék valamennyien ehhez a közkhöz tartoznak, amelyet a kapitalizmusnak sikerült megmontania és amelyet mint saját eszközt használtak a munkásmozgalomban. A munkásmozgalom azonban elég erős ahhoz, hogy leleplezze és kiüldözze őket sorából.

A burzsoázia akkor sem adja fel a küzdelmet, amikor a munkásmozgalom győzelemre jut. A szocializmus felé haladó magyar nép kemény harcot folytat a belső és külső reakció ellen. A Magyar Dolgozók Pártjának ébersége és a Szovjetunió értékes tapasztalatai segítségével a magyar népnek sikerült ezeket a megérkezőket idejében észrevenni, az árulókat leleplezni és ártalmatlanná tenni.

WALLACE: Az eszme ereje győz az erőszak és az atombomba felett is

Az Egyesült Államok Haladó Pártja Henry Wallace tiszteletére New Yorkban nagyszabású vacsorát rendezett. A vacsorán Wallace beszédet mondott és rámutatott arra, hogy Truman kormány szabotálja Roosevelt politikáját.

Truman a fegyverek és a dollár segítségével túlélt rendszerek megteremtésére törekszik az egész világon, az egész világot a túlélt királyságok és az arisztokrata uralom, a földbirtokosok és a nemzetközi kartellok múzeumává szeretné változtatni. Ugyanakkor amikor a világ népei békére törekednek Trumanék ezmilliárd dollárt tékozzolnak el fegyverkezésre és esztelen háborús kalandokra. Rámutatott Wallace arra is, hogy az amerikai vezetők saját meggazdagodásuk érdekében és hatalomvágyuktól vezetve az Egyesült Államokban magában is elárulják a demokráciát.

Wallace elítélte, hogy az Egyesült Államokban elárulják a pol-

gári jogokat, betiltják a polgárok gyűléseit, börtönbe vetik a négereket és a polgárokat állandó megkülönböztetésnek és annak a veszélynek teszik ki, hogy elvesztik kényerüket csak azért, mert bizonyos párthoz, fajhoz vagy vallásfelekezethez tartoznak.

Az Egyesült Államok egyre inkább rendőri állammá változik, melyet teljes egészében az igazságügyi minisztérium és a rendőrség szervei irányítanak — mondotta Wallace.

Az amerikai nép támogatását az esz erejével és az igazsággal kell kivívni — mondotta Wallace.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

Az eszme ereje győzedelmeskedik az erőszak felett és az atombomba felett is.

A francia hatóságok megfosztották Aragón polgári jogaitól

Párizs (MTI): Louis Aragont, a világhírű költőt és regényíró, a Ce Soir főszerkesztőjét, a francia hatóságok sajtóvétségére való hivatkozással megfosztották polgári jogaitól Aragónnál egyidőben a hatóságok ugyancsak megfosztották polgári jogaitól Fernand Lefort-t, a Páris mellett St. Ouen munkásváros kommunista polgármesterét és Edmond Marc-ot, a montcaei bányászszakszervezet főtájkárát.

Ez a hír óriási lelkesítést keltett a francia dolgozók körében.

Az Humanité megállapítja, hogy a kormány intézkedése a demokrácia egyenes szétlírása. Ilyen lépésre, amely a vichy korszakra emlékeztet, a harmadik köztársaság legreakciósabb kormányai szemerkék vetemedni.

A pedagógus szakszervezet határozata

Országos titkari értekezleten vitatta meg a Pedagógus Szakszervezet az MDP Nagybudapesti Pártválasztmányának határozatát. Béni, Erno titkár rámutatott arra, hogy a nevelés kérdése nem választható el az ipari és mezőgazdasági teremtől.

Az értekezlet egyhangú lekezdéssel határozta fogadta a fentiekkel. Közponi Vezetőségünk részletek megvitatja az MDP Nagybudapesti Pártválasztmányának a fentiekben megfogalmazott vonatkozó nagyjelentőségű határozatát és egyhangúlag magáévá tette annak irányelvét — mondja a határozat. Elérkezett az idő, hogy elintézzük az akadémikákat a szocialista ideológusok útjából. A nevelőknek ki kell formálniuk maguknál a szocialista pedagógus új, a réginél sokkal magasabb szintű típusát. A nevelőknek szabad, bekeszteret, kommunista munkára és harcra kész állásukat kell formálniuk. A tanítás és nevelés munkájában forduljanak a nevelők nagy szeretettel és állandó figyelemmel a napra, a munkások és dolgozó paraszti gyermekei felé. Legyen gondjuk arra, hogy a tanuló büszkesége, a tanulás magánjának a büszkesége, a tanulás és a tanulás legyen az országban ennyiféle.

Debreceni gyümölcs Budapestre

Az idén rekordmértékben van szilvából a városi kertészet Bősztől-ményi-új gyümölcsösök kezeze szilváján a szó szoros értelmében letörnek az ágak a rengeteg szilva súlyára alatt. Bocsúlás szerint húsz vagonra rug a kertészet gyümölcsösének idei szilvatermése.

Debrecen piacán nem tudja felvenni a nagy szilvaermet. A városi kertészet így a városi tanács engedélyével a város egyik teherautójának beállításával megkezdte a gyümölcs rendszeres Budapestre szállítását. Helyenként legkevesebb száz mázsa válogatott szép olasz kék és Paczelt-szilvát visznek fel a lovári nagyvásártelepre, ahol már neve van a nagyüzemű, edes, magyaváló debreceni szilvának. A bsztercei szilva most érik még a kertészet telepén, ezt közel napokban kezdik szüretelni. Az ősz és téli körte jön sorra tüzán, ebből is olyan termés ígérkezik, hogy a főlegiek elhelyezése itt is a budapesti piacokon lesz lehetséges.

A városi kertészet vezetői emellett ismétellen hangsúlyozták, hogy céljuk elsősorban a debreceni piac oltó, jó gyümölcseivel való ellátása, a budapesti szállítások egy pillanatra sem fognak jelenteni fennakadást a debreceni piac gyümölcseállításában.

RÖVID HIREK

Tartós, izlése az új preselt-bőrcipő. Az államosított cipőipar új izlése mintájú preselt bőrcipőket készít. Ez a bőr különösen a gyermekcipőknél lesz előnyös, mert nagyobb élettartamú és kényelmesebb.

Az ajtóra akasztotta fel magát. Tóth Sándor Apafi-utca 20. szám alatti lakos, kömivességéd lakásának ajtajára életuntásgból felakasztotta magát. Mire ráta-láltak már halott volt.

Ünnepi hangverseny Bartók Béla emlékére. Szeptember 26-án lesz négy éve annak, hogy meghalt Bartók Béla. Az előtte való este hangversenyt adnak a budapesti Zeneművészeti Főiskola nagytértermében. Músonon Bartók több karműve, a Rapszódia is szerepel, Kadosa Pál, Ungár Imre, Zathureczky Ede, Anfal István és a Vágárhelvi-kórus közreműködésével.

A Nemzetközi Őszi Vásár

ma nyitja meg kapuit Budapest. A zöld pázsiton épített monumentális csarnokok várják a látogatókat. Az épülő, dolgozó és jövőjét építő ország képe bontakozik ki az idei Őszi Vásáron, mely minden terepen hű kifejezője lesz a hároméves tervek által újjászülött magyar ipar csodálatos eredményeinek. Az ipari szektor mellett a mezőgazdasági termékek, állatok, modellek mutatják be azt az utat, melyet a magyar falu megtett az elmúlt öt év alatt. A DEFOSZ pavillonja képekben eleveníti fel parasztságunk forradalmi megmozdulásait. Az ipari és mezőgazdasági csarnokok mellett ott találjuk a kultúra sport, egészségügy nagy-szerű fejlődéséről tanuskodó pavilonokat s a falakon mindenütt

színes képek tárják a látogatók elé az öt éves tervek hatalmas perspektíváját. A magyar népi demokrácia eddigi eredményeinek bemutatató tárháza lesz tehát az idei Őszi Vásár.

Az egyik csarnokban az újjáépülő falu képe előtt szovjet katonák szobra áll: emlékezteti majd a látogatókat és emlékeztet mindenkit arra, amit népünk soha egy pillanatra sem téveszt szem elől: hogy felszabadulásunkat és vele a felemelkedés roppant lehetőségét, a népek békeje és függetlensége fölött örökös, hatalmas Szovjetunióval közösnek kell látnunk. Ez a gondolat tölti el dolgozó népünket ma is, amikor Budapestben megnyitják a felfelé ívelő utunkat bemutató Nemzetközi Őszi Vásár.

Új termelési győzelmeket vágunk az imperialisták arcába

Mácsay Ferenc 187 százalékos teljesítő esztorgályos versenyre hívja Csepel és Diósgyőr legjobb esztorgályosait

Mácsay Ferenc, a WM kis-gépgyár esztorgályosa, akinek munkája teljesítménye eddig is 150-160 százalékos volt, a legutóbbi héten 187 százalékos teljesítést ért el. Mácsay most versenyre hívta a három éves tervek idejéről teljesítésére utasítanak és Diósgyőrnök legjobb esztorgályosait. A versenyben az győz, aki a

legjobb teljesítő a következő 4 hónap alatt, Mácsay a Rajk bándával kapcsolatban kijelentette:

— Magyarországon országunkat, hogy ne foglazzon rajunk az ellenség. Mag erősebben fogjuk meg a szerszámot, mint eddig. Új termelési győzelmeket vágunk az imperialisták arcába.

Elsöpörjük őket!

Képek az Arany Bikában tartott MDP pártnapról

Tömegek az utcán, tömegek a Bika nagytermében... Induló hangjai zengenek a hangszórókon keresztül. Fel ö. S a várakozóban a zúgás egyre erősödik és kiáltásokban harsan fel. „Hálál Rajkra és bandájára” „vessze nek a trockisták”, „vesszen Titó és az imperialisták”.

A terem az utca zeng, zúg az ütemes kiáltásoktól.

Debrecen dolgozói jöttek el. Debrecen dolgozói követelik az árulókat eltírását.

„Lenin és Sztálin ügye leggyőzhetetlen. A bírói ítélet mellett a magyar dolgozó nép egyeteme ítélet nemcsak a vádlottak felett hanem ítélet azok felett is, akik őt és társait felbörtelték... Titó és az imperialisták véres keze mozgatta ezt a gyalázatosságában és förtelmességében egyedülálló véres színjátékot... Elvesznek...! Hálál rajuk...! Elsöpörjük őket!”

Hajdu Gyula szavai után zúg dübörög a taps. Eljen Sztálin.

Zárt egységben adja meg magát a Kuomintang hadserege

A kínai néphadsereg főparancsnokságának ma reggel érkezett jelelése szerint Kangu-tartományban a Kuomintang-csapatok most már zárt egységben partonak át a néphadsereghez. Lancsautól északra egy lovasezred jelentkezett

tiszteivel együtt a néphadsereg parancsnokságánál, kijelentve, hogy vele együtt akar harcolni Kína felszabadításáért. Az ezred egész felszerelését magával hozta. Hunan tartományban már csak tiszogatósi hadműveletek folynak

Náci-gyilkos a bonni alelnök

A világsajtó továbbra is élénken foglalkozik a nyugat-német báb-állam megalakulásával. A Ce Soir leleplezi Karl Schmidt, a bonni nemzetgyűlés alelnökének múltját.

Schmidt a háború alatt a liliei német parancsnokságon Michoff tábornok helyettese volt.

Niehoff Arras városában 214 francia hazafit lövöltetett agyon. O felelős a borzalmas ascjui vérengzésekért és a pusztított el Dunquerque kikötőjét is. Helyettese Karl Schmidt természetesen szorosán együttműködött vele. Alig néhány évvel e rémítették után — állapítja meg a Ce Soir —

Schmidt urat, a jobboldali szocialdemokratát, a francia kormány hivatalosan fogadja, Schuman ur barátságosan kezelt szorít vele, a francia felhivatalos lap, a Le Monde „megnyerőnek” találja, Leon Blum pedig „a német demokrácia jövő egyik pillérének” nevezi.

— Mosonyi Mihály, a régi magyar zeneirodalom kimagasló alakja, a 43-as szabadságharcok egyik hőse 155 évvel ezelőtt született. A kiváló zeneszerző eredeti les nemzadésának készült.

Vesszenek az árulók!

A debreceni gyárak és üzemek dolgozói a legsúlyosabb büntetés kiszabását kérik

A debreceni gyárak és üzemek dolgozói röpgyűlésekben foglalkoztak Rajk és bandája aljas tróckista merényletével.

A TEXTILGYÁRBAN

Rossi Pál és Szél János üzemi dolgozók a munkásság nevében utasították vissza Rajk és bandája hazaáruló tevékenységét, majd a gyűlés során forró szeretetükről és ragaszkodásukról biztosították Rákosi Mátyást, akinek táviratot küldtek, melyben követelik az árulókra a legsúlyosabb büntetés kiszabását.

A HAJLITOTT BUTORGYÁR

dolgozói ugyancsak üzemi röpgyűlésekben foglalkoztak a megdöbbentő és felháborító esettel. — Táviratukban, melyet szintén Rákosi Mátyáshoz küldtek, kiemelik, hogy az árulókra mért büntetés legkevésbé is csak a halál lehet.

Hasonló értelmű táviratot küldtek a többi debreceni üzemek is Rákosi Mátyáshoz és a kormányhoz, biztosítva a dolgozó nép ragaszkodását népi demokráciánkhoz és annak hatalmas vívmányaihoz.

kék ittől a ragyogó jövőtől. Karak megfosztani bennünket, fiatalokat. A gyilkos, hazaáruló kémbanda leleplezését felszabadult örömmel fogadtuk. A Magyar Dolgozók Pártjának és minden fiatal nagy példaképének, Rákosi Mátyásnak jobb, több tanulással, szerveztebb diákszövetség munkával, a jövőre való még fegyelmesebb, öntudatosabb felkészüléssel akarjuk hátlánkat leróni.

„Csatlakozunk — vállaljuk”

Ujabb üzemek csatlakoztak a Hofherr-gyár versenyfelhívásához a hároméves terv túlteljesítése érdekében. A Solus eszizolokoronggyár dolgozói csatlakozásukban vállalták, hogy a terv rájuk eső részét másfél hónappal előbb, november 15-re végrehajtsák. Kötelezték magukat, hogy erre az időpontra nyolc vagon kifogástalan eszizolokorongot szállítsanak a nehézipar részére. Jelenlegi öt százalékos égetési és eszizolási selejtüket három százalékkal csökkentik.

A Magyar Pamutipar NV HPS

telepének dolgozói is elfogadják a Hofherr-gyár felhívását. Vállalták, hogy üzemi tervüket minden részében tizenegy nappal előbb, december 20-ra befejezik. Kötelezték magukat, hogy az egy elszámolt munkáórára eső termelési értéket 42,60 forintról 48,30 forintra emelik, ezáltal termelékenységüket 11,3 százalékkal növelik. A munkaverseny támogatásáért vállalták a munkaverseny tételére vállalták előkészítőjükből és szövődőjükből 400 dolgozó egyéni versenyba állítását.

Az értelmiség hangja

Dusiczka Ferenc h. polgármester nyilatkozata

A dolgozók társadalmának minden rétegében széles gyűrűket vet a felháborodás, napról-napra izzóbbá válik a gyűlölet Rajkék leleplezett hazaáruló kémbandája iránt. Az üzemi munkásság üzemi gyűléseket tartva szervezett formában adja szinte óráról órára bizonyosságát, milyen hevesen lobogó elkeseredéssel ítéli el a hazaárulókat, dolgozó parasztságunk is egymás után ad kifejezést felháborodásának. Nem kisebb a gyűlölet heve értelmiségünkben sem, a néphez hű értelmiség fiatal is eltölti a megdöbbenés, a gyűlölet a bosszúvágy és az a nemes fogadás, hogy több és jobb munka lesz a válasz a Rajkék mögött álló imperialista bujtatóknak, forróbb szeretet és mély hálálés a válasza nemzetünk létét fenyegetett összeesküvést leleplező Magyar Dolgozók Pártja és nagy vezetője, Rákosi Mátyás iránt.

felelősei idejében rájuk nem csak és fel nem göngyöltük aljas kémbandájukat.

— A felderített tények az egész magyar nép előtt világosan megmutatják, hogy milyen cél vezette Rajkékot, de ugyancsak természetesen tűnik fel a magyar nép előtt, ha ezeket a hazaárulókat a magyar népköztársaság törvényekkel teljes szigorúval s egyben elrettentő példamutatókkal kiűrték a magyar nép közül. Ez a magyar nép ellen és a magyar népköztársaság megdöntésére alkult banda kémszervezet a magyar néptől teljesen idegen személyekből tevődik össze. Jóleső érzéssel állapítom meg, hogy az árulók sorában nincs sem a dolgozó munkásság, sem a dolgozó parasztság közül senki. Mindannyian kivétel nélkül öncélú karrierista, politikai kalandorok akik a maguk aljas önző érdekét, az egész nép érdekében elárulásával és feláldozásával tudják szolgálni.

— Amit még a Rajk-üggyel kapcsolatban el kell mondanom, az a következő:

— A népi demokrácia útján a szocializmus felé haladó és egyre erősödő népünk érdekében állandóan és mindenütt ébereknek kell lennünk. A Rajk-féle eset után mindenki előtt világossá lehet, hogy a magyar politikai életünk irányítója, a Magyar Dolgozók Pártja és annak vezetője, Rákosi Mátyás miért hangsúlyozza ki dolgozó népünknek önmaga iránt szükséges éberségének fontosságát. Dolgozó népünk saját kezébe vette sorsának irányítását és így saját magának is kell örkölnie az építő munkát biztosító nyugalma és békéje felett is, saját magának kell felszámolni a nép ellenségeit is.

— Az öntudatra ébredt munkásság és dolgozó parasztság idejében és hathatósan mindig le fog szüntetni a belső bitangokra — lejezte be nyilatkozatát Dusiczka Ferenc h. polgármester.

Három nyilatkozat a terménybegyűjtési hajráról és az őszi ütemtervről

Most tartunk ott, hogy a terménybegyűjtés és az őszi ütemterv egybeesik. Azok, akik eddig elmaradtak most tesznek eleget kötelességüknek tehát megkezdődött a hajrá a terménybegyűjtésben, de ugyanekkor megindultak az őszi szántási vetési munkálatok is. Ezekről a problémákról kérdeztük meg a dolgozó parasztságot és a következő választ kaptuk:

NAGY LAJOS gépállomási megmozgató.

A jelszó az, hogy egy talpalatnyi föld se maradjon megvakolatlanul vagy bevetetlenül. — Összes vetésterületünkkel 35 százalékos irányoztak elő kenyérgabonára, emellett ipari növénytermesztési területünket a tavalyihoz képest 20 százalékkal kellett megnövelni.

PASKU LAJOS GÉPÁLLOMÁSI BRIGÁDEZETES:

Az állam segítségét ad dolgozó parasztságunknak a feladatok megoldásában, a jó termés előfeltételének megteremtésében. A jó talajmunkát a gépállomással köteendő szerződésekkel tette előcsobá- de gondoskodtak minden gépi és igezőjő felhasználásáról is. Szektorban és eszizolásban segítséget nyújt.

KALLÓI JÓZSEF DOLGOZÓ PARASZT:

A cél az, hogy széleskörű tömegmozgalommal fejlesszük a szántás-vetési munkákat és annak tereszerű elvégzését és a gazdasági szervezésen kívül politikai munkának is tekintsük. Felvilágosító és tudatosító munkánk nyomán válik az őszi szántás és vetési terv végrehajtása a parasztság tömegmozgalmává. Összegezve a dolgokat leszögezzük, hogy a terménybegyűjtés eddigi sikereihez mérten az utolsó nekifutást is úgy kell vennie a parasztságnak, mint ereje megmutatását és szolgálata a nép államával szemben és hogy azután erjeiket maradéktalanul az őszi munkák elvégzésére fordíthatassák.

Négyévi börtönre ítélték a fasiszta munkásnyúzó Jost építészmérnököt

A debreceni népbíróság elítélte Jost Ferenc 48 éves építészmérnököt, Nádor u. 4. szám alatti lakos személyében. Jostot népellenes büntetéssel vádolták, mert 1944 augusztusában több építést vezetett és ott a munkásokkal emberellen módon bánt, kizsákmányolta őket, tudtoltatta az egyébként is füllereket dolgozó munkásokat. Amikor pedig a munkások közül többen felemelték szavukat az alacsony bérek miatt megfenyegette őket. Négy munkás ott hagyta a munkát, mire két nap múlva Jost feljelentése nyomán esendőrök elvitték a munkásokat akik közül az egyik még mindig nem tért vissza. Jostot nem kell bemutatni a

debreceni közönségnek. Jól ismeri őt mindenki Debrecenben. Nagy híre volt, mint munkásnyúzó, de mint reakciós fasisztának is. A felszabadulás után sem tagadta meg onmagát. Beturakodott ugyan egyes helyekre, de később gyalázatos bukkással kieszelt mindenhol. A fasiszta Jost most elérte megérdemelt sorsát.

A népbíróság a tegnapi tárgyaláson igazolva látta a tényeket, megállapította Jost Ferenc építészmérnök népellenes büntetésre és 4 évi börtönre, vagyona fel elkobozására, állásvesztésére és 10 évi politikai jogvesztésre ítélt. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, a védő fellebbezett és így az ítélet még nem jogerős.

Szabotáló kulákokat ítélte el az uzsorabíróság

Három hosszúpályi kulák — Bostyán Ferenc, ifj. Szánó Lajos 45 és Pintye János 36 hoidas kulákok — álltak tegnap az uzsorabíróság előtt, mer nem szolgáltatották be az előrt, ha áridőre a gabonát. Ifj. Szánót czenkivül még cserél is búzát, mielőtt a törvényben előrt kötelezettségé-

nek eleget tett volna. Ezzel is törvényellenességet követett el. Az uzsorabíróság ifj. Szánót 4 hónapi fogházra, 800 forint pénzbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte. Bostyánt és Pintyét 1—1 hónapi fogházra, 400—400 forint pénzbüntetésre, valamint 3—2 havi hivatalvesztésre ítélte.

Rádióadásokban üdvözlük egymást lengyel és magyar dolgozók

A budapesti lengyel követségen kedden este ünnepélyesen aláírták az új lengyel-magyar rádióegyezményt. Az ünnepélyes aláírásán résztvett Boldizsár Iván külügyi államtitkár, Csillag Miklós, az MDP kulturpolitikai osztályának vezetője, Sygmund Mlynarski, a lengyel rádió vezérigazgatója, Roman Jasinski zenei igazgató, Krystina Sonne, a lengyel rádió külügyi osztályának magyar előadója, továbbá Barcs Sándor, a Magyar Központi Híradó elnöke, Szirmai István, a Magyar Rádió igazgatója és a Magyar Központi Híradó vezetője.

Az új rádiószerződés kizárólag az eddigi műsorcseré szűknek bizonyult kereteit. A megállapodásban jelentős újítást jelent, hogy a lengyel rádió ezentúl hetenként ké reggeli adásában ad műsört a magyar elmunkások, a munkaversenyben élenjáró dolgozók, brigádok, újtjók és élüzemek részére. Ezekben az adásokban a lengyel dolgozók üdvözlik a szociális versenyben álló magyar dolgozókat. Hasonlóképpen a magyar rádió a magyar dolgozók nevében hetenként kétszer üdvözlí a munka lengyel hőseit.

Az egyezmény másik fontos újítása, hogy a két rádió a műsorcseré keretében havon a egy-egy reprezentatív zenei adás közvejt.

Gyümölcsfák az utak mentén

Az utak mentén levő fasorokat megtelepítette a háború, sok helyen kipusztultak a fásorok fái. Új bekötő újak mellett még nincs szegélyező fasor. Ezért a közlekedésügyi miniszter az öt éves tervben az utak fásítását rendelte el.

Az utak fásításának öt éves tervét Debrecenre és Hajdú megyére a város műszaki ügyosztálya készíette el a városi kertészeti együttműködve. A városi tanács elfogadta a tervet és az a térkép-vázlatokkal együtt felérjesztették a közlekedésügyi miniszterhez.

A terv szerint az első tervévben, tehát jövőre a Hajdúszoboszló—Balmazújváros, a Püspökladány—Balmazújváros bekötőút k és a Debrecenől nyugatra eső Határút fásítását végzik el. A második évben a hosszúpályi és diószegi a harmadikban a nagyléti és a monosorpályi utat, negyedikben a kishegyesi út első szakaszát, az ötödikben pedig a kishegyesi út fennmaradó részét fásítják.

Az új fásítás során különösen sok gyümölcsfát ültetnek. Nemzetgazdasági szempontból jelentős a gyümölcsfasorok gyümölcsözö-

ma. A meglévő gyümölcsfasorok az idén is bő termést hoztak. Egyedül szilvából kilenc vagon termett a nyíracádi és a hajdúszováti út menő húzóúzó fasorok szilvafáin. Az útorok kapták az útszáll szilvafák termését, egy-egy útorra 12—13 mázsa esett.

Plakátot

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től — Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. Bikabérház. —

A szocializmus hazájából

TELJES ERŐVEL FOLYNAK LENINGRÁDBAN A VÁROS- FEJLESZTŐ MUNKÁLATOK

Leningrád újjáépítésén, az elpusztult épületek helyreállításán és a városrendezési tervek kidolgozásában több mint kétváz építész vesz részt. A város történelmi szempontból értékes részét régi alakjukban építik újjá. Kidolgozták Leningrád szanatórium- és üdülőnegyedének városrendezési tervét is. A kiróvi kerületben, Leningrád egyik legfontosabb ipari negyedében többemeletes új házak egész sorát építik. A történelmi szempontból jelentős palotákat és kastélyokat is helyreállítják.

A TOZEGTERMELEST IS VILLAMOSERŐVEL VÉGZIK A SZOVJETUNIÓBAN

A tozegfűtés munkáját a Szovjetunióban már régóta traktorokkal és traktorra kapcsolt különböző gépekkel látják el. A saturei vállalat mérnökei a pusztói tozegtermelő egyik szakaszán gyakorlatban kipróbálták a tozegtermelés villamosítására készült terveket. A szakaszhoz vezetékkel építettek, áógépek segítségével lámpákat helyeztek a földbe, a kábelek mentén felállított töltőállomásokba kapcsolják be a mozgó villanyleveleket, amelyek a gőztülepekhez közvetítik az áramot. Az eddig használt gőztülepekből árammal hajtott magánjárógépet szerkesztettek s a géphez kapcsolják a fejtűdobot. Így egyetlen géppel kezelhető, amely összegyűjti a kiszáradt toz eget, ezzel egy időben az új réteget.

Működési új villamos gépsor nemzetgazdasági szempontból igen nagy jelentőségű.

ITÉL A NÉP

A harag és gyűlölet tengere támadt fel a hajdúmegyei dolgozók lelkében Rajk és áruló bandája ellen

„Feltámadott a tenger” írta Petőfi egyik költeményében és a nép haragja most újra ilyen. Feltámadt és elsöpri utjából a gazokat, otromba véreskezű gyilkosokat, otromba elállított hóherókat.

Nő, duzzad, magasra csap a gyűlölet lángja izzik a szántóföldeken a tagosított parcellákon ott lobog kiolthatatlanul a gyárakban. Itél a nép. Itél a jog és ezerszer jaj a bűnösöknek.

Molnár János DEFOSZ megyei titkárhelyettes ezeket mondja:

— A gyűlölet első nap elnyomott bennem minden más hangot. Csak a haragot a megvetést és utálatot éreztem az emberiségükből kivetkezett gyalázatos haramiakkal szemben és úgy gondoltam halál, ezerszer is halál legyen az osztályrésze annak, aki ellenünk a nép ellen tör. Nem volt paraszt vagy munkás ebben az összeesküvésben, azok akarták a régi rendet a régi úri világot visszaállítani, akik tovább akartak éleszködni a nép nyomorán akik virágzó szántóföldek helyén romot és pusztaságot szerettek volna látni, akik az imperialisták odavetett koncaért oda akartak adni egy egész országot.

— Ma már tárgyilagosabban tudom megítélni a helyzetet. Tel-

jes mezelességében bontakozik ki előttem a nagy összeesküvésnek minden ocsmány legapróbb mozzanata. És minél jobban megismerem a szennynek és piszoknak újabb és újabb áradatára bukkanok.

— Azt hitték ezek a pribékek, hogy legyőzhetik a népet. Azt hitték a robogó gyorsvonatot meg lehet állítani. A Magyar Dolgozók Partija Rákosi Mátyás vezetésével elhárította a veszedelmet. A munkásosztály és a vele szövetséges parasztság elsöpri utjából az árulókat.

— Megfeszített fokozottabb munka. Ez a mi válaszuk. És ebben a válaszból megérzik a nép gyilkosai, hogy ezt a szikla szilárd falat, melyet a dolgozók egysége képez, soha semmiféle imperialista kémszervezet há-

Repülőgép a szovjet mezőgazdaságban

A Szovjetunió egyes területein első ízben alkalmazzák széles körben a repülőgépeket a vetések trágyázására, kémiai szerrel való bepermetezésre. A „Lietznoj”, „Szosznovszkij”, „Boriszovszkij”, „Novo-Urajszkij” és más kohozok több mint 3000 hektáryi öszi vetést repülőgéppel trágyázták meg. Ugyanezekben a gazdaságokban 2000 lucernást permeteztek végig repülőgépről az ormányos bogarak kiirtása céljából.

rús gyűjtőgatók áttörni megdönteni nem fogják.

Gál Sándor mezőgazda veszi fel a telefont a Gépállomás irodájában. A kérdésre előbb nem válaszol. Majd keményen felszattan a hangja. Legyenek atkozottak. Vesszenek az árulók. A leg súlyosabb büntetést kell kiszabni azokra a hitványokra, akik kenyerünket akarták elcenni. Akik gyilkos terveikkel szenvedés és pusztulás tömegeit akarták zúdítani az országra. Halál rájuk.

Jóga József traktoros brigádvezető nyilatkozik ezután:

— A gyűlölet lábában ég az ország. Erről ír a lap, erről a rádió. És soha ennyire nem volt hű kifejezője újsg a nép haragjának, soha ennyire nem szólt meg még a rádió a tömegek hangján, mint most ezekben az órákban és napokban, mikor a nagy itélet hozatalt a tárgyalás napját várjuk, amikor elérkezik a leszámolás órája és kemény öklünk megmutatja az útját minden kőnek, szabotőrnek, hazaáruló gyilkosnak, akik egy pillanattal is azt merték gondolni hogy hosszú évek építő munkáját sárhatiporhatják, hogy kibontakozó új életünket porban csiszó kigyó módjára megfojthatták.

Nem sikerült nekik. Nem fog sikerülni. Vesszenek az emberiség dühödt fenecölői.

Ezt olvastuk

FUTOSZALAGON KESZÜLNEK A KÖNYVEK MILLIOI

A Szovjetunióban a Könyvnyomdaipari Tudományos Kutató Intézet annyira meggyorsította a könyvek előállításának módszerét, hogy az új módszerrel öt-hatszorosára emelhetjük a könyvkiadás eddigi teljesítményét. A mozgósított Zsdanov-könyvnyomda például a legutóbbi időben egy óra alatt 7920 könyvet, azaz öt másodpercenként tizenegy könyvet bocsátott ki. A Kutató Intézet eredményei ezt a rekordot győri meg, mert is túlhaladták.

A Szovjetunióban a világban első ízben vezették be a könyvek szorosításának futoszalagrendszert. Ezzel óriási eredményeket érkeztél elérni. Míg a körülírt, es hajtogatás ezelőtt négy-ötven munkanapot vett igénybe, az új idő most öt órára csökkent. A hajtó vagy kötött könyvek száma, sőt különleges gépek alkalmazásával nyolc óráról hat percre csökkentek.

A racionalizálás lehetővé teszi, hogy a nyomdából kikerülő könyv folyamatosan, megszakítás nélkül haladjon az összes munkamelethez, egészen a csomagolóig és expedícióig.

A SZOVJET TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA KIADTA PAVLOV BESZELGETÉSEIT

Szeptember 27-én ünneplik a Szovjetunióban Pavlov Iván világhírű orosz tudós születésének századik évfordulóját. A Szovjet Tudományos Akadémia ebből az alkalmából kiadta Pavlov tanítványával folytatott beszélgetéseinek készült gyorsírásos feljegyzését. A beszélgetések három kötetben jelennek meg.

KONSZTANTYIN SZIMONOV:

A gyertya

denki más elhagyta a házat. És amikor az első emeletet is elpusztították, a pincébe vonult le.

SZEPTEMBER tizenkilencedikén már negyedik napja lakott a pincében. Reggel világosan látta a terecskén kúszó öt orosz katonát, mert csak egy bombá őt megtépett vasrács választotta el a lakhelyét a kövezetől. Látta a német ágyúk tüzeit is és a körös-körül robbanó aknák pusztí ásait. Mi több, félig kímászt pincéjéből, hogy behívja magához az orosz katonákat — határozottan érezte, hogy ott nagyobb biztonságban lesznek. — amikor egy akna éppen a romok előtt robbant fel fűlékelítő robbajjal, az öregasszony visszaesett, beütötte fejét a falba és eszméletlenül terült el.

Amikor magához tért és újra kinyitotta a pincéjét, látta, hogy az ötből már csak egy orosz katona maradt a téren. Oldalán feküdt, egyik kezé kinyújtva, másik a feje alatt, mintha kényelmes álmra helyezkedett volna el. Többször megszólította, de amaz nem felelt; ekkor vette észre, hogy a bomba megölte.

A németek újból tüzelés indították és a terecskére újból portyogtak az aknák, feketés poroszlopok; kvartak fel a földből. Az orosz katona egyedül feküdt a pusztaság térégen, karja feje alatt, körülötte elgömbült vas meg holt fa hever.

Az öreg Jokics Mária sokáig nézte a halott katonát. Szerette volna valakit figyelmeztetni rá, de teremtette eleven lélek nem volt a közelben. Még a macska is hol an hevert mellette, aki négy napot vele töltött a pincében; a robbanás által lehulló égladrab ölte meg. A vénasszony sokáig gondolkodott, aztán batyujában urkálva, livett belébe valamit, amit sietve özevgyi fekete kendője alá rejtett, majd lassan kiszállt a pincéből.

Nem tudott se mászni, se szaladni. Így há, szép lassú léptekkel imbolyogva kiment a térégre. Ha a vasrács valamelyik épen maradt darabja útját állta, nem próbálta átmászni rajta. Ehhez már

őreg volt. Lassan megkerülte hát és a térére lépett.

A NÉMETEK folytatták a terecske bombázását, de egyetlen akna se hullott az öregasszony közelébe.

Keresztben átmen a terecskén és elérte az orosz katona holtestét. Nagy erőfeszítéssel hátrára fordította, és meglátta arcát, amely fiatal és nagyon sápadt volt. Megsimogatta haját és már megremevedett kezét nagynehézen összerúcolta mellén. Aztán leült melléje. A németek folytatták a bombázást, de most nem esett egyetlen akna sem az ő közelébe.

Igy ült a tetem mellett némán, tan, egy, tén két óra hosszat.

Hidig volt és csendes, nagyon csendes, ha nem robbantak éppen a bombák.

Végül az öregasszony felkelt, néhány lépéssel odább ment. Rövidesen megálta, amit keresett: egy mély bombatölcsért. Néhány nappal ezelőtt üttéte egy robbanás és félig megtelt vízzel. A bombatölcsér mellett térére ereszkedett az öregasszony és kezével kezdte kimerni a vizet. Többször szünetelt kellett tartania, de végül egy csepp víz se maradt a lyukban. Ekkor a vénasszony visszaért a halott katonához, Hóra alá nyult és húzta a tölcser felé.

MINDÖSSZE tíz lépés választotta a céljától, de nagyon öreg volt, háromszor kellett leülnie, hogy megpihenjen. Végül sikerült elérnie a lyuk szélét és leeresztette belé a halottat. Ez egészen kimerítette. Hosszu ideig, vagy egy óra hossza ült ott és pihent.

A németk folytatták a tüzelést, de aknák továbbra se közelítették meg az öregasszonyt. Mután test mellé, kereszt el vetett reá és kiphalt meg, térdel, a holtnemegósoktól hideg halmoktól.

Aztán leza földet halmozta föléje: volt ott elég, körös-körül az összelőtt éren. Rövidesen teljesen befödte a tetemet. De ezzel nem elégedett meg. Valódi sírhelyet akart emelni föléje. Újabb pihenés után még több földet hal-

mozott fel. Többórát munkával sikerült domború sírhantot emelnie a bombatölcsér fölé, amelyre már rékkel hordta egyenként a lögő.

A németek tovább bombázták, de aknák most is messze távolba hulltak alá.

Amikor elkészült a sírdombbal, kivette özevgyi fekete kendője alól az, amit a pincében odajegzett. Hatalmas viaszgyertya volt, két menyasszonyi gyertyája közül az egyik, amelyet esküvője napja óta, negyvenöt éve őrzött.

Ruhája zsebében kuta-va gyufát is talált. A gyertyát a sírdomb tetejére szúrta és meggyújtotta. A sír hamar fogott tüzet. Az éj csendes volt és a láng egyenesen, pislogás nélkül emelkedett az ég felé. Miután meggyújtotta a gyertyát, az öregasszony mozdulatlanul ott maradt dűve, az égő gyertya mellett; keze karbatéve pihen: térdén a fekete kendő alatt.

Amikor távolabb robbant az akna, a gyertyaláng csak pislálott, de ha közelebb esett, akkor kieludt; sőt: egyszer fel is borult a gyertya. Az öregasszony mindennyszer kivette gyufáját és türelmesen újra meg újra meggyújtotta a gyertyát.

KÖZELEDETT a hajnal. A gyertya félig leégett már. A földön kutatva az öregasszony talált egy darabka rozsdás pléhe, azt nagy igyekezettel meghajlította a gyenge ujjai közt és aztán a gyertya mellé a földbe szúrta lámpaelenzőnek, védelmi szélroham és légvonat ellen. Ezek után újra átment a terecskén, éppoly lassan, mint ahogy jött, újra megkerülte az épen maradt vasrácsot és visszatért pincéjébe.

Röviddel hajnal előtt a század, amelyben Csekulájev közlegény teljesített szolgálata, nehéz aknátűz közepette áthaladt a téren és elfoglalta a hidat. Egy-két óra múlva már világos lett. Tankjaink követték a gyalogságot a túlsó partra. Az ú közet most ott folyt tovább és a terecskére nem esett több bomba.

Akkor a századparancsnoknak észbe jutott Csekulájev és elkül-

dött; néhány embert, hogy keressék meg holtestét és temessék el közös sírba, azokkal a katonákkal együtt, akik ezen a reggelen áldoztak fel életüket a házért.

Mindenfelé keresték Csekulájev tetemét, de hiába. Hirtelen az egyik katona megtorpant a téré szélén és felindulásában nagyorkálva hívta a többieket. Többen odasereglettek.

— Nézzétek! — mutatta a katonát.

Mindenki arrafelé tekintett, amerre mutatott.

A törőt vasrács mellett a sírdomb emelkedett a földdel kitöltött bombatölcsér fölé. Rozsdás pléhdarabkával védett égő gyertya sírta olvadó viaszkönnnyel a sírhantára. Csaknem csonkig égett már és a végén olvadozott a viasz, de a kicsi láng még pislálott. A katonák levetették sapkájukat, hogy a sír előtt tisztelegjenek. Némán álltak körül a sírhantot, és figyelték a halkokló gyertya lángját. A meghatótság elvette szavukat.

É PERCBEN magas, nagyon öregasszony jött feléjük, fekete özevgyi kendőben, aki eddig nem vett észre. Szóltanul imbolyogva, tétova lépekkel a katonákhoz ment, leterjedt a sír mellé és kendője alól másik viaszgyertyát vett elő. Szakaszon mása volt annak, amely uolásokat pislálott a sírdomb tetején. A gyertyacsonkát meggyújtotta a friss szába; a régi helyébe a földbe ültette. Néhézen tápaszkodott fel; a legközelebb álló katonák segítettek tápra.

De még akkor sem szóló egytlen szó sem. Csak rázogat a földet len fölül álló férfiakra és mozdulva mellősgálgeljesen, melyen meghajolt előttük. Aztán, megigazította fekete kendőjét, visszerült indul, a nélkül, hogy a gyertyára, vagy az emberkére visszanézett volna. A katonák egymással követték, majd halk szóval, nehogy megszenesgelenek, val, nehogy megszenesgelenek, sőt a csendet, elindultak az ellenkező irányba; a Száva folyó túlsó partjára, századukhoz, vissza ütköztek. A sírdombon, pusztápor-fekete fűlben összeseregcsolt vas és hó; fa középette, egy jugszláv anya utolsó kímés menyasszonyi gyertyája tovább világlott egy orosz fű sírján. A lángja nem hal el, hanem örökös val, mint az anyák könnyei és a fiúk vésése.

Tanyaközpont madártávlathól, fásítás és valódi rizsföld az Őszi Vásáron

Az Őszi Vásár egyik látványosságát a tanyaközpont kiállítása, amely egy új tanyaközpont tervét rendkívül ötletesen madártávlathól mutatja be. Jól láthatók rajta a rendezett utcások, a falu központjában a gyógyszertár, orvosi rendelő, óvoda, szülőotthon, iskola és kultúrház, a falu szélén a sportpálya, strand, a szövetkezet gazdasági épületei és a gépalomház.

A közelben lesz a SzOVOSZ kiállítási helyisége. Az OSZH külön pavilonban szemléltetve mutatja be azt a segítséget, amelyet az állam az OSZH-on keresztül a dolgozó parasztságnak nyújtott. Szem-

léltető ábra mutatja azt a nagyarányú segítséget, amelyet a szovjet állam nyújt a dolgozóknak.

A vásáron az Erdészeti Központ bemutatja az Alföld fásításának tervét. Az öt éves tervben megkezdődő Alföld-fásítás megvalósulása majd az Alföld éghajlatát is.

Valódi rizsparcellát létesítettek a kiállítási területen. Ezen bemutatják, hogyan javíthatja meg az öntözéses gazdálkodás, illetve a rizstermelés a földet. A rizs annyira megújítja a szikes talajt, hogy utána már takarmányt lehet vetni, a következő évben pedig a kapás is szép eredményt hoz.

Ki húz hasznot az amerikai fegyverkezési versenyből?

Ivaniva a Trudban cikket írt az amerikai hadianyagmegrendelések körül kifejtődött botrányról és megállapítja, hogy tulajdonképpen a versenyző monopolszervek háborújáról van szó, azért a 15 milliárd dollárért, amit az amerikai katonai költségvetésben a folyó költségvetési évre előirányoztak. Az egyik csoport a B-36-os bombázót tartotta a leghatásosabb fegyvernek, másik a repülőgépanyahajókat és saját gépeiket dícsérték s közben kiderült, hogy Johnson nemzetvédelmi miniszter, Symington légügyi miniszter és mások is szerepelnek az ügyben,

amely megvilágította az amerikai kormány kapcsolatait a Wall Street körével s kiűnt, hogy ezek a kapcsolatokkal is magyarázható az Egyesült Államokban utazkodó háborús hisztéria és ezekből származik néhány magasállású kormányhivatalnok jövedelme. Az egész úgy csak úgy bűzlött a botránytól. A versenyző repülőgépgyárak és hajóépítő társaságok csatlábjól Louis Johnson került ki győztesen, ha nem is annyira, mint hadvezér, hanem inkább, mint a Consolidated Aircraft Corporation korábbi igazgatója.

Felolvasás-sorozatok emelik a kolhozparasztok kulturális színvonalát

Moszkvából jelentik: A szovjet lovszki terület krasznofimzsi körzetének kolhozai példát mutattak arra, hogyan kell a kolhozisták politikai és kulturális színvonalát emelni. Rendszeresen felolvasásokat tartanak, amelyeken nemzetközi mezőgazdasági, irodalmi, természettudományi és gyermeknevelési kérdéseket ismertettek.

A hallgatóság tudásgyágya oly nagy, hogy a terület és körzet központjainak előadói nem elégségesnek ki a kívánalmakat. Eppen ezért a krasznofimzsi körzeti pártbizottság saját maga nevelő előadó kádereit. Nyizsnye-Igrinszk faluban például az egész falusi értelmiség résztvesz a dolgozó politikai és kulturális oktatásában. Rjabova tanító-

nő „Lenin és Sztálin győzelmünk lelkesítői és szervezői” címmel tartott előadást; Abakumov a vízierőmű építésének mérnöke a mezőgazdaság villamosításának feladatairól és elért sikereiről beszélt.

Az előadásokat mindig nagy számu figyelmes hallgatóság hallgatja.

A krasznofimzsi körzetben most 250 előadó folytat aktív propagandát. A körzeti pártszervezet állandó gondoskodása a dolgozó politikai és kulturális nevelésénél kitűnő eredménnyel jár. A krasznofimzsi körzet egyike a szverdlovszki terület leghaladottabb körzeteinek: szép sikert ért el a kolhoztermelés fellendítése és a kulturális színvonal emelése terén.

Hogyan teszik termővé a földet a talajbaktériumok?

A talajbaktériumoknak, a földben élő legpráryibb szervezeteknek, az a tulajdonságuk, hogy teljesen alkalmazkodni tudnak a természeti viszonyokhoz. Hideg, hőség, mérges anyagok: mindez nem tudja elpusztítani a talajbaktériumokat. Még a sivatagok teljesen terméketlen talajban is példátlanul nagy élet. Bebizonyították

ezt a szovjet tudósok: üveglapocskákat dugtak a sivatagi homokba és két hét múlva penészgombák és baktériumok lepték el.

Az ember irányítási is tudja a talajbaktériumokat: A Karakum-sivatag víztelen, terméketlen homokjába így vitték életet. A sivatagok öntözése, amelyet a Szovjetunióban nagy területen valósítottak meg, előmozdítja a talajbaktériumok fejlődését is. A Karakum-sivatagban a víz hatására a talajbaktériumok megkezdtek munkájukat, amit a tudósok a talaj átalakításának neveznek. A sivatagi homok egy-egy grammjában csak 100-200 ezer talajbaktérium, mikroba található, az öntözéssel művelhetővé tett talajban ezek száma megsokszorozódik.

A talajbaktériumok gyorsan alkalmazkodnak az új természeti viszonyokhoz és erősen növeleik a föld termőképességét. 1940-ben a Szovjetunióban két és félmillió hektár területen végeztek „baktérium-trágyázást”. A szovjet mikrobiológusok nemcsak a talaj baktériumok előfordulását vizsgálják, hanem a mikroba elterjedését is irányítják.

H I R E K

— **Ügyeletes gyógyszertárak:** „Kossuth” Vöröshadsereg u. 26. „Szentháromság” Szabó Kálmán u. 14. sz.

— **Várható időjárás:** Mérsékelt szél, változó felhőzet, többfelé, főleg az ország nyugati felében eső, a hőmérséklet alig változik.

RÁDIÓMŰSOR. Péntek. Kossuth-rádió, 7.20: Hanglemezek 7.45: Hanglemezek, 12.15: Hanglemezek, 13: Hanglemezek 14.15: A házi együttes játszik Rózsá Emil hegedűl, 15: Kalandosok a zenetörténelem, 16: Rádióiskola, 16.40: Marxista-leninista nevelőóra, 16.55: Műsorismertetés, 17.30: Hanglemezek, 17.40: Szovjet napsók — szovjet emberek, 18.15: Termelési híradó, 18.30: Előadás a studióban: A szabadság árnyékában, 19.30: Faurádió, 21: A rádió tanzencára játszik, 23.25: A dallirodalom remekel, 0.30: Hírek espratónyelven. — **Petőfi-rádió,** 6.55: A Magyar Nők Demokratikus Világszövetségének műsora, 7: Hanglemezek — 7.20: A tudomány és a gyakorlat alkotó együttműködése a Szovjetunióban, 7.35: Magyar nóták, 8.10: Hanglemezek, 9: Hanglemezek, 14.30: Búcsú László gondolkodik, 16: Rádióiskola, 16.40: Martiny Lajos zongorázik, Rádics László hegedűl, Schiethauer József nagybőgön játszik, Beamter Jenő vibratónon játszik, Putnoki Gábor énekel a Bartók-együttes játszik, 16.45: Kivánsi mikrotón, 17: Üzenetek a Vásárhoz, 17.50: Az ifjúság hangja, 17.50: Szerkezd te is a műsorunkat, 18: Szimfonikus táncok, 18.30: A rádió esti iskolája, 19: Ország tánczene, 19.20: A Vasárnapj korcs énekei, Racz Ádám énekel, 20: Faurádió, 20.20: Hangos utazás, 21.05 Sziv kávé szíve, szívezen, 22: A moszkvai rádió műsoráról.

— **Október 2-től téli időszámítás.** Minisztériumi rendelet értelmében az ország területén jelenleg érvényes időszámítás október 1-ről 2-re virradó éjjel megszűnik és helyébe a téli időszámítás lép. Ezen az éjjelen, hajnali 3 órakor az órák, egy órával, tehát 2-re vissza kell állítani.

— **A vágakérő MNDSZ ének-** karának tagjai péntek d. u. 6 órakor a csoport helyiségében jelenjenek meg a főpróbára. Szobalászló kirándulásal kapcsolatos.

— **Hirdetmény.** Értesíti a városi Tanács a hadirokkantak és hadiözvegyeké, hogy a Hatvan utcán a Reáliskolával szemben levő vasbetonsátor bérbevételére kiállítás lévén igényeltek az elsőfokú iparhatóságnál hadigondozási igazolványuk csatolása mellett és érvényben levő iparigazolványuk felmutatása mellett jelentésk be 8 napon belül (Csapó u. 2. I. em. 5. sz.) Városi Tanács.

— **Pedagógus Szakszervezet** Hajdúszági Ének-kara fontos ügyben foglalkozás tart Szt. Anna utca 17. sz. alatti rajzteremben f. hó 17-én délután 2 órakor. Megjelentés a szakosok és tagok számára kötelező. A koták és a „Népek dalait” hozzák magukkal.

— **Hirdetmény.** Értesíti a városi Tanács a hadirokkantak és hadiözvegyeket, hogy a Hatvan és Bathlen utcák sarkán levő 15 számú városi vasbetonsátor megüresedett. Igényeiket az elsőfokú iparhatóságnál jelentésk be (Csapó u. 2. I. em. 5. sz.) hadigondozási igazolványuk csatolása mellett és érvényben levő iparigazolványuk felmutatásával 8 napon belül. Városi Tanács.

— **9 találatos toto szelvényeiket** ne dobd el, mert összegyűjtve azok vigaszdíjban részesülhetnek.

— **Egy traktor egyszerre három** vetőgépet és boronát vontat. Termelészőv. körzeti csoportjaink tavaszi versenyén során számos csoport ért el kiváló eredményt. A termelészőv. kezetek általában 20-25 százalékkal jobb termés-eredményt mutattak fel, mint az egyéni gazdálkodók, de többen vannak, így pl. a debreceni, a szarvasi, újkígyósi és iszálközi csoportok, amelyek 40, sőt 50 százalékos terméshozadékot értek el. Az új munkamódszerek alkalmazása a brigádmunka megteremtésére, az egyes termelészőv. körzeti csoportokon belül meggyorsították a munkát és jelentősen csökkentették a termelés költségeit. Számos csoportban egy traktorral 3 vetőgépet, és boronát vontattak egyidőben. Az újítások a nagyméretű költségcsökkentés mellett jelentősen fokozták a tagok jövedelmét is és ezen keresztül hozzájárultak szövetkezési mozgalmunk megerősödéséhez.

• **Eder Erzsébet és Molnár Zoltán** 17-én, szombaton d. u. fél 5 órakor tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban.

• **Paláki Irénke és Nagy István** folyó hó 17-én fél 7 órakor tartják esküvőjüket a Mezőer u. templomban. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— **Református felkésznek** bibliaköre ma, 16-án d. u. 5 órakor Széchenyi utca 4. sz. alatti szövetkezési helyiségekben.

— **Hirdetmény.** Felhívom Debrecen város lakossága figyelmét, hogy 1949. IX. hó 15-től a Népbok NV árudáiban jegynélkül személyenként 20 dkg zsír szerehelő be a 18.— Ft-os egységárban.

— **Dr. Hajdú János tiszti fő-
ügyész, Dr. Pányoki László és dr.
Teőrseök István jogalmazók** képviselik Debrecen városát a Magyar Jogászszevetség hévizi jogászkongresszusán.

— **A nehézipari újtók augusztusban 23.5 millió forintot takarítottak meg.** A nehézipari minisztériumhoz tartozó vállalatoknál az újtó mozgalom páratlan arányokban fejlődött. Augusztusban összesen 2494 újtást nyújtottak be, amelyek a júliusban elért 10.5 millió forinttal szemben 23.5 millió forintot évi megtakarítást jelentenek.

— **Másfélmlió vendég a fővárosi fürdőekben.** A nagybudapesti fürdőikben összesen másfélmillió ember fordult meg naponta, jelent a statisztika. Ez a statisztika a május 1 és szeptember 31 közötti időszakra vonatkozik.

— **Nyul Ferkó** címen mutatják be a legújabb szovjet rajzfilmet. Egyik érdekessége, hogy Verdi „Traviata”-jának egyes motívumaira ismer a közönség a film zenéjében.

— **Százegernél több munkás** vett részt a rigi dalosversenyen. A letországi dalosünnep során külön nagy sikere volt a gyerekdalosokból összeállított ifjúsági énekkarnak. A kórusverseny klasszikus művek népi muzsika és új szovjet zeneművek kerültek előadásra.

— **Az „American” című folyó-
irat szerzők** leleplezték közöl az amerikai Gestapo viselt dolgaírói és többek között megállapítja, hogy a rendőroknak joguk van bármely házba behatolni éjjel nappal házkutatási parancs nélkül. (A szabadságot ügylatszük így értelmezik az USA-ban.)

— **Olcsóbb a must és a pálinka.** Mától kezdve az elsőosztályú vendéglők 8.50 helyett 7.36-ért, a másodosztályúak pedig 7.94 helyett 6.98-ért árusítják Budapest az édes mustot. A palackozott üdítő új ára másodosztályú vendéglőkben 3.54 helyett 3.08, sőtésben 2.20.

— **Futószalagon készül az ősi** plastic-kabát. Varrás helyett forrasztással készülnek az új magyar plastic-kabátok. Az ősi hónapokban heverte háromezret darabot gyártottak belőle.

— **Az Újtók Lapja** szeptemberi számában Somogyi Miklós a MÉMOSZ elnöke a Szovjetunió építőipari feladati terveinek mintájára vázolja a magyar építőipari újtók feladatait a 15 százalékos önköltségek csökkentésének érdekében. 63 tapasztalati tételre alkalmas magyar, szovjet és egyéb külföldi újítást közöl. Hírt ad a Szovjetunió Sztahanov-mozgalmának legújabb eredményeiről.

— **Az Élet és Tudomány** legújabb számában rendkívül érdekes és aktuális cikk foglalkozik a repulés technika háborúúrti hihtelen fejlődéséről. Hasznos közlemény ismerteti az igazságos normamegállási és módszereit, valamint az almafák ellenességének, az almamolynak károkozó tevékenységét és az ellene való küzdelem eszközeit. Az új számban azonban a geológia, az orvostudomány, a csillagászat, a vadászat kedvelői, sőt a háziasszonyok is megtalálják érdekes és tanulságos heti olvasmányukat. Ára 80 fillér.

— **Motorkerékpárt lopott ismeretlen tettes** tegnap délelben a Szikra könyvesbolt előtt; Kálnas Ferenc vámospécsi asztalosműlőtlől.

— **Akként hamisított** — 7 hónapi börtönt kapott. A debreceni törvényszék Szarukán tanácsa most tárgyalta Sándor Mihály 43 éves postaiiszt bűnügyét, aki 234 forintot csekken aláírást hamisított. Özv. Szabó Sándornak volt címezve az összeg és Sándor Mihály aláhamisította özv. Szabóné nevét a csekkekre és a pénzt felvette — később elkártyázta. A bíróság Sándort 7 hónapi börtönrre, valamint 5 évi hivatalvesztésre ítélte. Az elítelt felbuzószt jelenett be. Az ítélet nem jogerős.

— **Nagy László és Kertész Lajos** járásbírókat uszoraegyesbírónak rendeltek ki, míg a munkásbíróság tárgyalásai. Gavallér László bíró vezeti a jövőben. Csak örömmel fogadhatjuk a fontos és felelős helyre került bírák kirendelését, mert személyük garancia arra, hogy a feladást teljes helyen is ugyanolyan lelkiismeretesen végzik feladatukat, mint tevétekt azt másutt is a népi demokráciánk szolgálatára.

EGYHÁZI NYOMTATVÁNYOKAT a Tiszántúli Könyv. és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bétház.

— **A tolo nyerepményt** készlezen kapod meg, abból a nyerepmény illetéken kívül semmiféle más levonás nincs.

— **Megjelent a „Párisi Divat”** és az „Igy kössünk” című lap legújabb száma. A Párisi divat a legújabb ősi ruhamodelleket közli, szemlélt tart a budapesti kirakatok fölött és e-mellett konyhaművészet, szépségápolás és háziasszonyok tanácsadója rovat gazdag ismeretekkel szolgál az olvasónak. Külön érdekessége a modelleknek az újdívatú tréd igazok, valamint a kendődivat, a selyem és a szövőpajda, valamint Furagó Baba őszl divatlevele. Az „Igy kössünk” a kötött divat legújabb újdonságait mutatja be. A köcs, mely felkapott divat lett Debrecenben is, el sem képzelhető a lap nélkül, mely izléeses mintákat, modelleket közöl, e mellett olcsó és praktikus tanácsokat ad a kütésekkel kapcsolatban. A lapnak külön férfi oldala is van pullover és lumberjack mintákkal. Mindkét lap megérkezett a „Debrecen” kiadóhivatalába, Bajcsy Zsilinszky u. 1. félemező és darabonként 3 forintos árban kapható.

— **Megkéselte haragosát.** — J. Molnár Sándor hajdúhadházi lakos nemrégiben régi haragosát, Szabó Ferencet bosszúból késte megzúrta.

— **Megmérgezték a bazomliak** ismeretlen méreggel. Hadházi Ferencné hajdúhadházi lakos felesége lentégt tett Matkó Mihály Debrecen, Homok-utca 114. sz. alatti lakos ellen, mert baromfiat ismeretlen méreggel megmérgezte. Az ügyben megadult a nyomozás.

— **Szivéhez kapott és meghalt.** Bókai Imréné debreceni Szepességi-utca 24 szám alatti lakos az elmúlt napokban az utcán ment, váratlanul szivéhez kapott, összeesett. Mire a mentők kiértek, már halott volt Bókainé szívzélhűdésben halt meg.

Gyászrovat

özv. Péntek Lászlóné

Ottokocsi Ida
hentesmester özvegye

82 éves korában elhunyt. Temetés pénteken 3 órakor lesz a disztravatozóteremben. — Gyászolják: rokonai, jóismerőei és jószomszédai Gyászlap helyett is, Lakás: Kigyó-utca 43. Közégi temető.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó férjem elhunyt alkalmából mely bánatomban részvétellel ösztöztak, természetesen megjelentek ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, fájdalmamat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok fájó szívvel igaz köszönetet.

özv. Sinai Istvánná
gyászoló családjaival.

MOZI

APOLLO
6, 7, 9 órakor
Akiknek színglárdi győzelem adta meg a lehetőséget, hogy elinduljanak a biztató **HOLNAP FELÉ...**
Uj művészi csan filmt

VIGSZINHAZ
Csak vasárnapig!
fél 5, fél 7, fél 9 órakor
Derű, mosoly, izgalom, kacagás pompás 2 óra szórakozás!

TILOS A JÁTEK
Henry Nielsen, Tove Maes dan vizjátéka.

METEOR
Csak 4 napig!
3 óras előadás!
8 és 9 órakor, Shakespeare világhírű remekművei: **HAMLET.**

